

**Posudek vedoucí práce na bakalářskou práci Kristýny Kubíčkové
„Obřadnost spojená s narozením dítěte na Pelhřimovsku
(Role porodní báby z hlediska etnologie)“**

/Praha 2011, Ústav etnologie FF UK, Bakalářská práce, 86 stran vč. 5 stran Příloh/

Bakalářská práce Kristýny Kubíčkové představuje vskutku neotřelý vhled do problematiky rodinné obřadnosti. Soustřeďuje sice pozornost na hlavní aktéry dramatu zrození /matku a dítě/, ale zejména na další důležitou osobu, porodní bábu a její nezastupitelnou úlohu v tradiční rodinné obřadnosti.

Nejpregnantněji určuje předmět práce sama autorka. „Vzhledem k tomu, že se zde věnujeme obřadnosti spojené s narozením dítěte a za přední aktérku těchto obřadů považujeme porodní bábu, pokládáme za potřebné představit babictví v širších souvislostech a určitém historickém kontextu“ /str.44-45/.

Práce je časově vymezena druhou polovinou 19. století až první světovou válkou /1914-1918/, a teritoriálně oblastí Pelhřimovska. Autorka pochází z Pelhřimovska, odtud pramení její zájem o region.

Postupová práce Kristýny Kubíčkové vychází z řady zdrojů. Je založena na archiváliích, tj. na matrikách a pramenech úřední povahy /např. soupisech porodních bab, korespondenci mezi úřady a porodními bábami-stížnostech na nelegální provozování babictví, žádostech o finanční příspěvky/, dále na tzv. národopisných dotaznících z r.1914 Muzejního spolku v Pelhřimově, ale i na rozsáhlé literatuře členěné na literaturu k babictví a literaturu odbornou, etnologickou. Zajímavé podněty přináší autorce komparace sběrů vlastivědných pracovníků a údajů z archivních pramenů. Autorka přistupuje navýsost zodpovědně a kriticky ke všem zdrojům informací. Zjišťuje jejich vypovídací hodnotu, relevantnost, hodnověrnost, kterou, v případě nejednoznačnosti ověřuje ještě následnou komparací. Kritický přístup je autorčinou silnou stránkou. Ostatně stejně solidní přístup vykazují celá práce.

Práce sestává ze dvou provázaných a vyvážených částí. Každá z nich zkoumá babictví z jiného hlediska.

První část, kapitola 5. „Porodní báby na Pelhřimovsku“ /str.21-44/, zde dominuje hledisko profesní, je uvozena pojmoslovím, nástinem „medikalizace“ porodnictví, věnuje pozornost etické dimenzi profese, vzdělání porodních bab, jejich povinností a požadovaným vlastnostem, technické stránce profese, vztahům uvnitř profesní skupiny a sociálnímu postavení porodních bab.

Druhá část, kapitola 6. „Porodní bába a její role v obřadnosti spojené s narozením dítěte“ akcentuje jednotlivé sekvence obřadnosti /před a po narození dítěte/, tj. těhotenství, porod, první chvíle života dítěte, křest, šestinedělí aj./str. 45-76, kapitoly 6-11/, které byly nejdůležitějšími obřadními příležitostmi, jak zajistit prosperitu dítěte a jejichž hlavní vykonavatelkou byla v minulosti porodní bába.

Nápaditost práce spatřuji v dvojjakosti autorčina pohledu na rozporuplnou roli porodní báby /na jedné straně racionálně a pragmaticky školená profesionálka ve smyslu medicínském a na druhé straně porodní bába jako aktérka řady tradičních iracionálních magických praktik/.

Předkládaná práce je dobře promyšlená, obdivuhodně vyvážená, výborně zvládnutá jak po stránce stylistické, tak i obsahové /metodologie i teorie/. Kritické a analytické myšlení, solidní přístup, smysl pro kontext a zároveň detail jsou autorce vlastní a na předložené práci se to odrazilo. Práci považuji za mimořádně zdařilou.

Práce Kristýny Kubíčkové splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci, proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji ocenit ji známkou „výborně“ .

V Praze dne 15.6.2011

PhDr. Jaroslava Krupková,CSc.